

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városház 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esütörtökön estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Tanuljunk a történelemből!

Motto: „A magyar nemzetnek volt nagy és sok vétko,
S büntetéseit már átszenvedte ő;
De erénye is volt és jutalmat érte
Még nem nyert . . . jutalma lesz majd a jövő!”

Petőfi.

A történelmi nagy események ismétlődni szoktak és ugyanazon okok hasonlóképpen mindenkor egész szigorú pontossággal ugyanazon eredményeket szülik.

Alig mult száz éve, II. József császár, a merész törekvésű nagy szellemű de abszolút monarcha pátensteivel árasztotta el birodalmának országait s mint teljhatalmu uralkodó méltán is hiheite sőt megvárta, hogy rendeletei érvényesíteni fogjanak. E rendeletek pedig majdnem mind sérelmesek voltak, majd a vallás-felekezetre, majd a megyékre, majd a népre, majd az egész nemzetre. Visszahatás előre látható volt; és az érdekeikben, jogaikban megkárosított, megrövidített testületek föliratokkal halmozták el az udvari Cancellariát, kérve a sérelmes pátens visszavonását, — egész Magyarország zúgott, méltatlankodott mint a megbolygatott méhkas. 1784-ben adta ki II. József császár — mert magyar királylyá nem koronázta meg magát, nehogy az alkotmányra teendett esküje által magát korlátoztassa, — a legveszedelmesebb pátensét, mely a német nyelvet kötelezővé teszi birodalma minden országaira és népeire! Roppant izgalmakat és elkeseredettséget okozott ez a rendelet, föliratok, deputációk egymást érték és váltották a császári palotában a legsértőbb pátens visszavonása iránt! Ide haza meg szövetkezetek támadtak a magyar nyelv védelmére; a nemzet azonban mégis általánosságban nyugodt maradt s várta a nagy hatalmú császárnak magába térését. Az oláhokat Hóra és Kloska föl-lázították; a felső magyarországi tótok torrongtak.

Ekkor akart a császár háborút indítani a török ellen orosz segítség mellett; hogy sikeresen folytathassa háborúját, megyei gyűléseket tartani rendelt; de az elégedetlen megyék oly tartalmú föliratokat intéztek a császárhoz, hogy ha vissza vonja alkotmány-ellenes pátenseit, akkor készek a háború folytatásához áldozataikkal járulni. Erre azonban válasz nem érkezett. Ezen idő alatt a párizsi forradalomtól majdnem egész Európa forrongott, s hazánkban is zavargások támadtak, midőn 1790-ben II. József császár ujtásait visszavonván, hirtelen meghalt. Sok helyen örömjongva fogadták a híreket s a pátensteiket megégették, hamuját szélnek eresztették és örök emlékezetül jegyzőkönyvbe ígtatták.

Ez egy darab történet.

És hazai történelmünknek ez az epizódja némi eltérések mellett ismétlődni látszik. E cikk írója a mai korszak analog egyéb jelenségei közül csakis a német nyelv kötelezővé tétele iránti ministeri intézkedéseket és a véderőjavaslat 25-ik §-át óhajtja kiemelni.

Hiszen ha egy évszázad előtt — a mikor a magyar nyelv nem állt a mai fokon sem irodalmilag sem államilag, — lehetetlen volt még egy erélyes és hatalmas korlátlanul uralkodó császárnak is a német nyelvet reánk ocsroyálni: mily iszonyú a tévedés, mily képtelen a föltevés, hogy ma alkotmányos életünkben, a mi kiművelt fönn-séges nemzeti nyelvünket odadobjuk akár hyperloyalitásból, akárgyáva szolgáltságból, akár hazafülségből, vagy a barátság föntartásának díja fejében! Édes anya-nyelvünk még szentebb előttünk és minden jóra való nemzet így érez — mint maga az imádott haza. Mert elvetve nyelvünket, elvesz-tenénk hazánkat is mint a költő mondja: „Szerte nézett s nem lelé honját e hazában!” Nemzeti-ség, anyanyelv nélkül e haza csak folyóktól, fo-

lyamoktól átszelt hegy-völgyes földterületté válnék reánk nézve; amit ha elvesztene is a nemzet — föltéve meg nem engedve hogy előbb egy szálíg el nem hullana minden honfi mielőtt hazáját más-nak engedné át, — mint magyar nemzet-test volna ereje más földterületet elfoglalni s azt új hazájává fölavatni, mint tették a honalapító őseink.

Idegen néptől, idegen nemzettől nem is várhatjuk, hogy az tegeyen helyettünk mindent amit tenni nyelvünk érdekében szent kötelességünk.

A magyar nép hosszútürelmü; egy ezredév viszontagságaiban megedzett idegrendszere sok csapást, sok méltatlanságot elvisel; sok igazságtalan bántalmazást elszenvad a jobb remény fejében: de ha egyszer a türelem fonala megszakad, ha az ingerkedés elérte a forrponot, ha a bántalmazások és jogsérelmek terheit már elviselhetetlennek találja: akkor föláll a sértett oroszlan, megrázza sörényét, villámokat szórnak szemei s jaj a sivatag garázda karavánjainak!

Tessék párhuzamot vonni a II. József idejéből merített történelmi részlet és a mai események között: a következményeket nem nehéz le-vonni.

A magyar nemzet a német nyelvnek ráerő-szakolása iránti intézkedéseket s a javasolt 25-ik §-t gyűlöli, gyűlölni fogja mindhalálíg. A történelem pedig bizonyítja hogy az országra s nemzetre ráoktroyált gyűlöletes intézmények nem voltak soha hosszú életűek!

Munket pedig Vörösmarty a „Szózat” szerzője megtanított még erre is: „Kie e hon, ha nem miénk? Ha érte mindent megtevének, Ha tiszta kézzel áldozánk, S lettünk, mi eddig nem valánk: Nincs hatalom, Mely visszanyom. És még neked virulnod kell, o hon, Mert isten, ember virraszt pártodon!”

TÁRCZA.

GYÖNGYÖS VIZÉN . . .

— A „Köszeg és Vidéke” eredeti tárczája. —

Gyöngyös vizén zug a malom,
Zugásába vegyül dalom.
Oly tájón zeng e dal,
Most felzokog, majd elhal:
„Borulj, borulj rám sirhalom,
Temesd el nagy bubánatom!”

Tovaszállong, tovalebben,
Röpke szellőn bús énekem.
Odaszállong sebesen,
A hol hamvad kedvesem . . .
Sirja felett a sirkertben
Zeng mindegyre erősebben:

„Zöld sirhalom tárd fel kebled,
Add vissza egyetlenemet;
Add vissza, ne irigyeld,
Kiben lelkem üdvöt lelt . . .
Vagy nyelje el fagyos öled
Nélküle oly bús éltemet!”

Megmozdul a néma halom,
Megindulva a bús dalon.
Felzajlik a siri esend,
S a mélységből visszazeng:
„Türj, kü dj, remélj, jó angyalom,
Fennt vár reád a jutalom!”

Gyöngyössy.

Felix tündére.

Irta: St. Jágo.

(15-ik folytatás.)

A kioszkban kevesen voltak. Szentimreyné és Evelin garde de dames-ja mellettünk egymással voltak elfoglalva, reánk nem igen ügyeltek. Tudták, hogy minket nem félhetnek.

Egy-két pillanatil a legfeszültebb kifejezéssel tekintettünk egymás arcába: Evelin és én. Szemeiből szokatlan fény lóvelt — ajkai egyszerre enyhe mosolyra nyiltak.

— Ön nagy színész uram! mondá nevetve. Ha nem rontom meg, képes lett volna Andort csalódásba ejteni. Ezt a tehetségét nem ismertem . . .

— Oh, Evelin, mily boldogság, hogy eljött! Már azt hittem, hogy nem láthatom meg — s ez oly fájdalmasan esett. Szóljon — mondja meg csak egy szót: ugy-e nem nehezelt rám?! Látom szemeiből hogy megbocsát

— Még vakmerő is — olyast látni, ami nincs. De maradjunk csak a tárgynál Nos, — mit szól a vádhoz? Látta őnt meg kellene büntetnem.

Szólni vártam — de észrevéve ezt elém vágott. — Ohó! Ugy-e, most ismét egy hatásos szinpadi jelenetet akarna?

Csitt! ne szóljon; én őnt a miatt felmentem. A férfinak nem szabad fecsegnie — a hallgatás: erénye. De — folytatá látva, hogy arcomat az öröm fénye borítja el, — ezért a béke olaj-ágát nem tűztem ki, — még egy kérdésre adósom.

Ezalatt Eveline reám nézett és egyszerre

komoly kifejezést nyert vidám arca. Mintha valami különös ötlött volna szemébe.

— Mi lelte őnt Felix? . . . Homlokán az a sérülés . . . mit jelent? . . . kérdé gyengéd, kissé aggódó hangon.

— Gyöngédtelen érintkezés holmi durva fatuskóval; — feleltem.

— Ez ismét egy talány. Látta, ez a seb hősi szint kölesönöz önnek. A hölgyek majd érdeklődni fognak.

— És Ön? . . .

— Egy kissé nos, igen . . . a részvét . . . Egy mozdulatot akartam erre tenni kezemmel, de a fájó szűrő nyilalástól tehetetlenül csüggesztettem le s arczomon áruló rángás vonult át.

Eveline észrevette.

— Oh! hiszen a karján is meg van sebesülve. Isteneim. Mi történt? Ugyan mondja már nekem.

— Biztosíthatom, hogy esekélyesség . . . semmi . . .

— Nem, nem . . . láttam, mily fájdalmasan bocsátotta le előbb karját. Hüba tagadja. Tán csak nem vitytak? . . . Na legyen bizalmas irántam, ne csináljon oly mogorva arcot.

— Nincs kedvem — azt hiszem nem érdekli őnt.

— Ugy hát követelem, parancsolom, hogy jó barátjának mindent elmondjon.

— „Ah! — ez pompás . . . kedves . . . ön parancsol? . . . Tévedni méltóztatik, nem vagyok sclave — nincs ann i hatalma szép barátom.” — — — — — Ezt inkább tréfából mondtam, ellenállási viszketetgöb, hogy lássam megtartja-e türelmét.

Eveline sötét ibolyaszín szemei szokatlan tágra nyiltak, mialatt átható tekintetét reám vészette.

— Nincs?
E szó után közelebb hajolt és igen szelid,

Mi érezzük és tudjuk, hogy nyelvében él a nemzet és mi nem akarunk elpusztulni, mert a magyarok istene sem azért védte egy ezredéven át e nemzetet hogy most elveszni engedje.

Bajza így inti a magyar nemzetet, mit meg is kell fogadni:

„Járj egyesült erővel,
Tegy egy szent fogadást:
Hazádnak istenén kívül
Nem fogsz imádni mást!”

Csorba Géza.

A pozsony-esáktornyai vasut.

Közelébb említettük, hogy Szombathelyen értekezlet tartott a tervbe vett pozsony-esáktornyai vasut csomópontjának Szombathelyre helyezése tárgyában, és hogy ez alkalommal ez érdemben a közlekedési miniszteriumhoz menesztendő küldöttség küldtetet ki.

A pozsony-szombathelyi vasut eszméje nem új, már évek óta képezi megbeszélés és tervezgetés tárgyát; hasonlóképen a régóta kísértő körmend-esáktornyai vasut építésére nézve is többször történtek előmunkálatok, sőt felmérések is.

E vasutvonal úgy helyi, mint országos szempontból is nagy fontosságú közlekedési vonala lenne Nyugat-Magyarországnak, mint nyújtánya a zsolna-pozsonyi vonalnak egyenes összeköttetést képezve a keleti és adriai tengerek: Stettin és Fiume között. Érintve a legjelentékenyebb határszéli városokat, gyarapítana a magyar államvasutak forgalmát az osztrák északi és déli vasutak kárára. Azonban e vasut legegyszerűbb pozsony-szombathely-körmend-esáktornyai vonalával szemben, mely jó részben már létező vasutakat is érvényesít, újabb a pozsony-sárvár-ukk-esáktornyai vonalirány létesítésének terve merült fel, melyre nézve a korábban tervezett pozsony-szombathelyi irány elejtésével az előmunkálati engedély a mosonméggyei Zúrányból kiindulva Sárvár végpontot adótt meg Radó Kálmán főispán és társainak és miután a boba-sümegei helyi érdekű vonal kiépült és miután tervbe van véve az Úkk-tól Csáktornyaig vezető irány kiépítése is, megtörténhetik, hogy a pozsony-esáktornyai irány Szombathely és Körmend mellőzésével zurány-sárvár-kisczell-boba-sümege-ukk-esáktornyai irányt venne. Ez méltán okozhatott nagy aggodalmat Szombathelynek.

És azért minden lehetőet el kell követnie, hogy a vonal Szombathelyre mint gőcpontba vezetessék mert a Pozsony és Fiume közötti legegyszerűbb irány Szombathely és Körmendén át vezet. De érzékeny veszteséget szenvedne Körmend is, mert elvonatnék egy igen nagy fontosságú internacionális vasut forgalmi köréből; a mit az ez esetben tisztán helyi érdekűvé váló körmend-esáktornyai vasut esetleges létesítése sem pótolna kellőképen.

Azonkívül a megye érdeke is azt kívánja, hogy a Szombathely és Körmendén át vezető irány pártoltassék, mert ez esetben a vonal Vas megyét hosszában szelne keresztül, óriási lendületet adva a megyei közlekedésügynek.

Végül szem előtt tartandó az is, hogy azon irány mely Körmendtől Alsó-Lendváiig vezet sokkal rövidebb, (46 kilométer); ami a 122 kilométernyi zalai uttal szemben ugyancsak szép előny, de előnye ez iránynak az is hogy a körmendi hercegi uradalom a körmend-zala-lövő-alsó-lendvai vonalat évekket ezelőtt felmérte és így kész munka vár az ez irányért harcolókra.

Az tehát bizonyos hogy a pozsony-szombathely-körmend-esáktornyai iránynak kétségtelen előnye van a

pozsony-sárvár-ukk-esáktornyai irány fölött. Megvédendő tehát úgy a megye, mint Szombathely és Körmendnek együttes érdeke.

Lépjének fel Szombathely és Körmend illetékes tényszói, az érdekelt földbirtokok teljes erejük sulyba vetésével ez irány érdekében. Főleg a körmendi hercegi uradalom érdekközösségbe vonása volna legkívánatosabb, mint a mely legtöbbet tehetne a főrészt képező körmend-alsó-lendvai vonal létesítése körül.

És ez ügy halasztást nem szenvedhet, mert Zala-megye és a müncheni Lokalbahn Actien-Gesellschaft lázas tevékenységet fejtenek ki a boba-jánosházai állomástól Zala-Egerszeg és Lendván át Csáktornyaig tervezett 122 kilométernyi vasut létesítése körül, melynek kiépülése már csak idő kérdése.

Örömmel értesültünk, hogy már is történt valami, t. i. a főispán ur közbenjárása folytán a közlekedési miniszter elvben elfogadta a pozsonyi vasutnak a magyar nyugoti vasut vonalába Porpácznál leendő bevezetését.

Rábavidék.

Csevegés a „Bál-ház“-ról.

„Elpusztuló kert ott a vár alatt, Elpusztuló vár ott a kert felett” énekelte Petőfi, mint megénekelte kis lakását Czuczor.

Miért is nem tértek be ezek a nagy költők ide Közszegre, hogy megörökítették volna a tisztos kort ért „Bálház” emlékezetét?! Legalább is csak az emlékezetét; mert a fénykorát a Jordánszky-kodex valamely írójá tudta volna esetelni a 15-dik század elején, — ily forma nyelvvel: „és kíménének az sátorból hűtőn mind az aszsonyállatok esengetéssel és tánczolásal, kiknek ilyen éneket mond vala: Csintalan dolgokat tű ne szereztek, Fodor hajatokot meg se fésőljétek: Diákok elmentek, leányokat néztek: Szegénységgel nőstök!”

Bizony régen lehetett amikor a közszegi bálház fénykorát élte, mert ha rátekinthet valaki ennek a bálháznak a szomorú külsejére, mindjárt eszébe jut a költemény: „. . . Anno ezer, . . . de hát ki tudná megmondani: e ház mikor építették?! . . .”

Valamikor híresek voltak a közszegi bálók és híres szépségűek a közszegi leányok is; érdemes volt kedvőkért még a Tisza vidékéről is ideköltözni; pedig akkoriban a gőzcsöpi nem vala föltalálva még, csak azután jóval későbbben csinálódott meg még Magyarországon a Közszeg-szombathelyi legelső gőzmozdony, mely azóta is mindig híven megőrizte primitív eredeti kinezését és minőségét! A közszegi leányok persze ezen hosszú idő alatt már nagyobb részt férjhez is mentek, némelyek meg nem szoktak bába jární és így a híres szépségek híre is elhagyta Közszeg városát meg ennek bomladozó bálházát! Hiába változnak az idők és mi (férfiak) vénülünk a bálházzal együtt.

Ha a „Ball-Haus” falai beszélni tudnának és akarnának, be sok öreg mama arca pirulna ki a redők alól, be sok öregpapa szemei fénylenének még egyszer a multak édes emlékeitől! De jobb is, ha e vén falak mogorvák és hallgatagok, nem zsenirozzák az unokákat élvezeteik közben, kik azt gondolják, hogy a világ csak az óta áll a bálházzal együtt, mióta ők frekventálják ebben a „kotillót”! Pedig már Ád m apánk és Éva anyánk a „paradicsom-kerthez” czimzett ősi mulató helyen eljárták a kállai-kettőst, noha szegényeket nem tanította a tavalyi veloczipédes illem- és táncz-tanár úr!

Node minthogy a bálháznak őseredetére századunk legőreggebb emberei sem emlékezhetnek és mert fénykorát már a tizenegynéhányodik században kellett volna megénekelni: nem marad hátramás mint a nekro-

logjának megírása előtt a mai belállapotait nagy vonásokban megörökíteni. Hogy ennek dicsősége nekem jutott osztályrészül, azt köszönöm tollforgató elődeim konzervatív gondolkodásának és fatalizmusának, kik megelégedtek a létező állapotokkal s optimismusukban azt tartották: minden úgy van legjobban, amint van!

A bál-háznak udvara azért van, hogy azon sorakozzék a nem udvar-képes közönség a bál fogatok megbámulására. A tánczterembe vezető lépcsőzetet érdekes volna a budapesti muzeum régiség-tárába áthelyezni, hogy azon a modern műépítészek és mérnökök tanulmányozhassák azt a mystericus módszert, hogyan lehet oly lépcsőzetet összeállítani mely századok használatát után ezer meg ezer ember forgalma alatt összeomlani nem képes. Érdekes elhelyezése van a ruhátárnak is, mely egyuttal elfogadó és pénztári helyiségül is alkalmas és e mellett a levettező közönség közelbbszemlélésére igen kedvező kilátást nyújt. Innen ha a tánczterembe lépni társadalmi állásunk tilja, följuhatsunk az urasági karzatra. Egy meredek padlás-grádics formájú följáró veszedelmessége az alsó és felső pontokon néha igazi modern élvezettel kárpótol. Maga a tánczterem magán viseli az egykori nagyság és jobb élet jeleit, de az idő fogainak is nyomait. Csak mikor a rendesen ügyes és jó izléssel bíró bírtrendezőség a dekorációkat kellőleg elhelyezve kendőzte a terem árny-oldalait, akkor nem hasonlít a bálterem valami füstös falusi kaszinóhoz. Az étterem szintén eléggé tázas és alig van rá eset, hogy abban a szünóra alatt túlnépesség miatt kellene panaszolkodni, aminek a vendéglős ételien, kivált italin kívül még az oka is van, hogy réli időkzabon egyáltalán nem kellőleg fűthető vagy fűtetik és így semmi vonzalmos tulajdonságokkal nem bír mint a vén ember! Igaz, hogy aki tánczol az még ki is izzad, amde az izzadás folytán a hideg termekben annál könnyebben meg is hűl. Anyai figyelemmel azonban mégis csak kellene viseltetni a t. bálzó közönségnek szebbik fele iránt, hogy őket ki ne tegyék életveszélyes meghülesekké már csak önzésből is, mert akkor annál kevesebb szépség fog összegyülekezni a bálház termekben! (No meg a férfiak és papák zsebjai is tekintetet érdemelnek.)

A bálház ugyan nem sokat fog törődni az ily csevegéssel, de igen örülne a tánczkedvelő fiatalság és az izlésükre kenyés, egészségökre feltékeny műkedvelő publikum, ha valaki még is szívére venné e sorokat és rajta lenne hogy városunk kapjon egy új bálházat!

Gukker.

Belföldi szemle.

— A véderőjavaslat 25. §-ának tárgyalása alatt az ellenzéki képviselők izgatottsága oly magas fokra esigázott, hogy némely kormánypárti képviselő, kivált a miniszterelnök szónoklatai közben a lábaikkal dobogtak közbe kiáltottak s a tüntetésnek azon újabb nemét honosították meg, hogy a németesítésre czélözva gúnyos „hoch” kiáltásokkal éljeneztek. A parlament elnöke kifakadásában kijelentette hogy ha ily jelenetek ismétlődnek, lemond az elnökségről. — A vidéken a demonstráló népgyűlések és körmenetek rendezése egyre tart.

Külföldi szemle.

— Olaszországban Crispi egy nagy többség élén álló pártvezér és miniszterelnök, miután ellene Rómában nagy tüntetések voltak s a közvélemény politikájától elfordult, megbukott mikor legerősebbnek hitte magát s a királynak és Bismarknak is nagy kegyében állott.

igen halk hangon, majdnem suttogva, lehelletével bódítva, búbajos mosolygós szemeit szemeimbe mélyesztve és hosszadad finom ujjával érintve kezemet — szólt:

— Nos, — engedetlen gyermek . . . mondja el szépen baját, — látja én kérem!

Ah! szép, tünde perzei multamnak Istenem! Lehetett-e ellentállni ily csábos, mámorító kérésnek? . . . Soha ily édes bizelgő hangon beszélni nem hallottam, soha tekintetét úgy rajtam nyugodni nem láttam, — keze mintegy villam sodronynyal lett volna — enyémhez fűzve, szemei mint ha szívemet akarták volna kivonani. Valósággal olvadtam tekintete alatt — úgy éreztem magamat igazán, mint egy tehetetlen gyermeket. Ujjait görcsösen megszorítva ajkaimhoz vontam. Kissé megrezsent . . . visszahúzódott.

Oh Eveline, — ha szeretni akarná ez engedetlen gyermeket, Elismerem felettemi hatalmát. Jó. Beszélni fogok. Igerje meg, hogy mindent meghallgat.

— A nélkül, hogy tudnám miről van szó?

— Hiszi, hogy olyasmit mondhatnék kegyednek, mi nyomasztóvá válhatnék?

— Nem — válaszolt rövid megdondolás után és miután arczával felém fordult, én mélyen tekintheték szemébe, mely oly meleg bizalommal nyugodott rajtam, mint azelőtt soha.

— Most nyujtsa karját — szólt felállva — tegyünk egy sétát, nézzük, mi történik kint, ezalatt hallgatni fogom.

Karomba fogodzott, s a két öreg hölgygyel utánunk elvegyültünk az árnyas utakon sétálók közé.

Eveline azon ritka nőkhöz tartozott, kik értenek a hallgatáshoz is, és kiket hallgatólul bírhatni oly nagy élvezet a beszélőnek. Nagy szemeiből ilyenkor oly rokonszenves, mély értelem sugárzott, hogy senki a világon nem kívánhatott magának jobb hallgatóságot.

Midőn elbeszéltem neki a kissé ügyetlen esetet, a furcsa gondolatokat, melyek azalatt agyamban felmerül-

tek — egyszer még bangos kacajra is fakadt — csak aztán vált komolyabbá és hosszabban eltűnődni látszott.

Ritkán hallottam őt nevetni oly elfogulatlan, kedves nevetése volt! — Arczát szemlélve, nem találtam azt oly reudes nyugodnak, szentvelennek, mint szokott, hanem visszatükrözött mindama élénk gondolatot, mely lelkében hullámozott.

— Eveline! — mire gondol? kérdém.

Összerezsent, s arca elváltozott, mintha álcát öltött volna fel.

— Balság — régi eszmék Felix! monda csak, merete-e hinni, hogy árulását megbocsátottam? — E szavak kijetésé közben szigort erőltetett hangjába, de szemei, melyekről az óvó fátyol lehullt, megezfolták a haragvó Junót.

— A szívem mondta — felelém halkán — hogy ha eljön . . . úgy megbocsátott; eszem pedig azt tanácsolta, hogy hallgassak erre a kis szervre.

Hozzá léptem, egészen közel hozzá, szemeim mélyen az övéibe tekintének — és esdve kérdém.

— Eveline! képes volna ön még mindig haragudni? . . . Érzem, hogy keserűséget okoztam — de ha büntetni akar, büntessen! Kész vagyok bármire.

— Egy szót se! Hát oly kegyetlennek tart? . . . Már ugyis bűnhődött.

És a szép, büszke leány szemeiből oly meleg részvét tükröződött, hogy kárpótol mindent fájdalommal és kellemetlenséggel. Résztét volt az, mely sok más nemes és gazdag tulajdonság között büszkesége és hidegsége alatt lappangott szívében, mint arany himpor a lilium szüzi fehér kelyhében

Szólanul haladtunk egy ideig, midőn lövések zaja riasztott fel bennünket. Hó! ez a czéllövészet — melyről egészen el is feledkeztem, — melynél pedig a hölgyek osztottak ki jutalmakat.

A lövések hallatára Eveline így szólt.

— Versenyez ön is — szenvedő mártynom?

— „Bizonyára, — természetesen csak a nagy ver-

senyben, és jelenthetem előre, hogy a díjat zsebemben érzem már”. Tudtam, hogy azt Evelin maga adja.

— Ah, Felix? ön felejtí ama bizonyos medvebőrt. Amint tudom Andor is részt vesz. Ki a jobb lövő? És ha magam is sikra állnék! mi?

— Ha ha - ha! Ön? pompás! Első ízben fogtam önt legyőzni — s mily édes lenne a diadal érzete — Andor jobb lövő — de biztosra veszem. Kételkedik? — folytatott látva fejrázását. Fogadjunk Evelin! . . . Mit ad — ha nyerem?

Egy hő kézszoritás kevés, — egy édes tekintet kevesebb, — egy mosoly legkevesebb. — Na, nem akarok követelő lenni, megelégszem — — — ha ön azt mondja hogy: „kedves Felix — ön csókolni való” — — — ezt bizonyítja

— Ön tulszerény uram! Phantasiája csodás, lehetetlen vágyakon nyargal.

— És ön my dear lady — a legirgalmasabb szív! Eveline, — adja nekem hajából azt a szép rózsát, ha nyerek Kérem ne tagadja meg

— Telhetetlen! legyen hát Hisz úgy sem fogja elnyerni

— És egy feltétel! A fegyvereket önnek kell kezünkbe adnia: Andornak és nekem. Az fog nyerni ki

— Nos? — ki

— Ohó! majd csak később mondom — mert oh! egy asszonyi szeszély és paff! oda minden terv, illúzió. Jerünk hát — szerencse fel!

Evvel ellebegünk együtt a lövöldözők táborába — rá bizza a két tisztos garde dames-ra akarnak-e követni.

Piff! — paff! — puff! — hangzottak a mesterek és amateurok lövései. Taps, mikor a czélba — kacaj mikor a levegőbe sivitott az ólom. És — mennyi nő! — emelve a virvart — mintha mindegyik keblére akarná ölelni hősét a diadal után. Evelin nagy

Hiába, ha a nép, a nemzet nem szeret valamely vezér-szereplőt, — előbb utóbb le tudja azt rázni!

— **A francia hazafias liga** 240.000 francia liga-tag nevében proklamációt adott ki, mely az Acsinovekszpedáció ügyében a kormány eljárása ellen tiltakozik s Franciaország s Oroszország eltetésével végződik. — A rendőrség e kiáltványok aláíróit elfogta.

— **Az osztrák képviselőházban** gyakoriak a zajos jelenetek, az inparlamentáris módor és kifejezések s az ordító hangokkal szemben a „halten's Maul!“ féle egymás közti rendutasítások. Mindeme jelenségek az elkeseredett hangulatnak, a türethetlenné vált állapotoknak körjelensége, mikből a krízis közelségére lehet következtetni.

Helyi és vidéki hírek.

— **Köszönet-nyilvánítás.** A „köszegi takarékpénztár“ a városi alsófoku ipariskola részére 30 forintot, a polgári fiu- és leányiskola részére 20 forintot volt kegyes adományozni. Ezen szives adományokért a jótéteményben részesült tanintézetek részéről köszönetét nyilvánítja a nevezett tanintézetek igazgatója.

— **Egyházmegyei hírek.** Dr. Joánoczy Ferenc, volt papneveldei tanulmányi felügyelő s theol. tanár, gr. Szapáry Géza v. belső titkos tan. ur ő mltga mint kegy ur álta! m. hó 22-én a csendlaci (tissinai) plebániára bemutatott ő méltósága a m. püspöknek, ki ő megerősíté. Nevezett f. hó 1-én hagyta el az intézetet. Mult hó 28-án bucsut vett Szombathely intelligentiájától; kartársaitól, barátaitól, ismerőseitől és a t. növénydekpapságtól, mely szeretett praefectusának ez utolsó tisztelgés alkalmával egy díszes Albomór adott át szeretete s hűsége jeléül. Isten áldása kísérje az új plebános urat! — Helyét ugyancsak f. hó 1-én főt. Tóth József püspöki-elemi isk. hitelemző foglalta el. Ő méltósága a m. püspök nevezett egyuttal a dogmatika helyettes tanárává nevezte ki. — Hitelemzőnek a püspöki iskolánál pedig nt. Horváth József, volt dobronoki segédlelkész alkalmaztatott.

— **Városi közgyűlés.** A f. é. február hó 27-én d. u. rendkívüli közgyűlés tartott. Felolvastattott a m. kir. honvédelmi miniszteriumnak f. é. február 15-én kelt 5763. sz. rendelete, mely szerint a Kőszegen elhelyezendő honvédióvasságnak kiszemelt épületek cselőszérűsége iránt, mégis a lovasságnak az őszi gyakorlatokra leendő bevonulása alkalmából azok miképi elhelyezése iránti egy a küldöttségi tárgyalásban leendő részvételre a város közönségét fölhívja; egyuttal felolvastattott a honvéd-parancsnokság kiküldöttséivel f. hó 27-én felvett jegyzőkönyv. Miután a képviselő testület a Kőszegen elhelyezendő honvédióvassági keretek elhelyezése tárgyában az előleges költségvetés és építési terv hiányában a hozzájárulási jutalék lejjebb vagy nagyobb mennyiségéről fenti semmi tájékozással nem bír, sem az ügy horderejét így nem ismeri, ennél fogva ezen tárgyat a képviselő testület a jövő ülésre napirendre kitévé, és a polgármesteri hivatalt megbízva, hogy az elhelyezési méreteket, s építési tervet a miniszteriumtól kikérvén, ezen ügyet újból a közgyűlés elé terjessze.

— **A „Concordia“ jelmez-álarczos bálja.** Szomorú farsangunk van az idén; szomorúvá tette a trónörökös tragikus halála. Nálunk e haláleset óta nem is volt nyilvános mulatság, csak a „Concordia“ férfi-dalegyesület rendezett a farsang végén egy jelmez-álarczos bált, melyet a mult szombaton, február hó 23-án tartottak meg a szokott helyen, a bálházban. Nem fog meglepni senkit, ha konstatajuk, hogy a bál minden tekintetben sikerült. Hisz alig van egész éven át számba vehető társas, és legkevésbé táncszal egybekötött mulatság;

kedvét találta ebben a férfias sport-ban. Különös játékszás és pajzán elmésséggel boszantott, gunyolt biztosságom miatt. Rá került a sor a bajnoki versenyre. Öten voltunk részt vevők. Eveline, míg a többiek lőttek — Andorral beszélt, valamit sugott neki és gunyosan felém mosolygott. Nyilván elárult. Néma feleletet adtam: kezemet szívemre tettem és 3-om ujjamat az égre emeltem, mintha esküdném. Hármán csak 7-szer találtak célzt. Andor következett. A felrétel szerint a pisztolyt Eveline kezéből vette át. Első és utolsó lövése hibázott. — Rajtam volt a sor. Könynyedén léptem Eveline elé — soha biztosabb tudatom valami felett nem volt — meg nem állhattam egy gyönge mosolyt. Eveline odanyújtotta a fegyvert — s ez alatt kis kezét megszoríthattam.

— **Kegyes nemtóm!** kíván-e szerencsét ezek után? . . .

— **Nem!** — volt a kissé daczos felelet.

Kiálttam. — Nyugodtan — higgadtan tettem lövéseimet. Magam is csodálgattam hideg véretem . . . akkor . . . midőn Evelin jutalma forgott koczkán. Hét lövésem már célzt ért. Nyolczadik lövésem gyalázatos volt — és ez is azért, mert nem állhattam meg, hogy egy pillanatra Evelinre ne tekintsek. Areza gyönyörű pirban égött — teljes figyelmére méltatta mozdulataimat. Ez a látvány kissé ellágyította szívemet. Szemeivel felfogta tekintetemet — és fejét rázta. A hibázás után mégis boszankodni láttam. Ez adott erőt. Még két lövésem a célba repült.

Nem ügyelve a lelkesült tüntetésre Evelinhez siettem és nevetve kérdeztem tőle, hogy most sincs-e szerencse-kívánata számomra. Eveline felütötte fejét és büszke megadással adott kezet.

— **Egy számításom cserben hagyott,** — hisz ön hidegvérűbb egy angolnál, mikor lő.

— **Én, hidegvérű?** — ezt a jó tulajdonságot soha nem fogták rám. Nem, — csak hogy kevés akaraterőt tételezett fel rólam. Lássá, ha ön mondja nekem, hogy

csak nem mond esütörtököt az egyetlen, bálnak nevezhető, farsangi mulatság?! De ne értsen félre senki, midőn minden tekintetben mondjuk sikerültnek a mult szombati mulatságot, mert amikor azt mondjuk, állítjuk: számoltunk a körülményekkel is. Kétségbe vonhatlan tény, hogy a bál, az azon résztvevők számát és jó kedvét tekintve, mi kívánni valót sem hagy fenn; de másrészt épen ez volt egyike azon mulatságainknak, amelyen sajtáságos társadalmi viszonyaink lidereznymása a legszembetűnőbben volt észlelhető. A publikum többségének visszavonulásában a nézők közé, a koncertirálisban karzata és karzat alá rejtett a látogatottság; a kevés résztvevő különben elég sikerült alakításában ellenben összpontosult a mulatság. A bálház fényesen kivilágított és izlésesen iltóztatott nagy terme 8 óraker fogadta magába az első jövevényt — egy rokkant katonát. Elyelte a szerencsétlent, mint a szentírásbeli ezetthal a nem kevésbé bibliai Jónást. — De nem sokáig maradt a terem ezetthal s rokkantunk Jónás, mert egy rövid fél óra mulva fényes színpadon s azon a titkos alakok tarkás vegyüléken legelhetett szemünk. A csoporton keresztül-kasul suhogó dominók, mintha csak féltették volna bőrüket a nagy marku és lábú angol lord-tól, hol előtűntek, hol elveszték, s kilétük titok maradt — a felfedezés nagy pillanatáig. A roccoco alatt lihegő vitéz, a fess csikós s egyéb jelmezek alatt rejülő alakok fölismerése nem nagy fejtörésbe került, kivált a fogadott diszkrecció leple alatt. De határozottan sikerült és nehez talányt nyújtott a kintornás asszony, mind a jelmez — alkalmoszerűsége, mind pedig az alakítás eredetisége tekintetében. Nő kevés volt, nem fényes, de elég csinos és álarczos jelmezben. Fölemlítjük a következőket: Freiburger Anna (görög nő), Freiburger Emilia (regatta), Flamisch Lujza (felső-ösztiai pórcleány) Philipek Konst. (domino), Pohl Elza (nyul) Puhr Mari (fél roccoco), Schaffer Anna (magas C.), Schaffer Johanna (posta-galamb), Scheck Katieza (török nő), Szenté Karolin (svéd nő), Ulrich Anna, Szombathelyről, (nyul) stb. stb.

— **Farsang utólja.** A kereskedelmi körnek műkedvelői előadással összekapcsolt bálja rekesztette be nálunk a farsangi nyilvános táncmulatságokat. Ma, holnap és holnapután még városunkban és vidékén vigadni fognak s ünnepélyesen készülnek eltemetni a farsangot. Több faluban uralkodik a rőtí ősi szokás hogy az utolsó három napon es éjen át, ugyszólván megszakítás nélkül farsangolnak. Hiszen mulasson is minden ember aki teheti, csak senki ne feledje hogy „több nap mint kalbász“ következik farsang után a bójtben!

— **Az új polgári kaszinó** iránt rendkívül élénk az érdeklődés. A volt u. n. uri-kaszinó, mint értesülünk, egészen beolvad az új egyetbe, melybe ezenkívül számosan, akik visszavonultak különféle okokból most belépnek s így arra is következtethetünk hogy ezen egyesülethez tartozó elemek új társadalmi életet is fognak városunknak teremteni, s helyet oly nehezen nélkülözhetünk s valóságát sováran vártuk!

— **Az ipartestületnek új elnökévé** Lauringer János ur, általános becsülésnek örvendő polgártársunk választott meg; amit az ipartestület érdekeben is örömmel üdvözlünk, mert az új elnök urnak összekötéseit és a polgártársak bizalma folytán sikerülend az egyesületnek érdekeit hathatósan támogatni és az eddigi vizsálykodások és egyenetlenségek okait végre megszüntetni. Mint értesülünk a testület jegyzőjének javadalmazása is emeltetni fog.

— **A városi adoellenőri állásra** mely Martinkovits Mátyás urnak lemondása következtében üresedésbe jött, — mint hírlik Töpfer Károly városi irakok urnak van legtöbb kilátása ki a számviteben és könyvvezetésben járatos. Két körjegyző is kombinációba vétetett.

bármikor győz, hogy Alma-Tadema képeinél szebbeket fest, hogy Byron költeményeinél meghatóbbakat ír, — feltétlenül elhinném.

— **Nagyon lekötelez e jó véleményért** — felelt komolyan, azonban alig észrevehető mosoly deríté ajkait — „mondhatom, sokat feltételez rólam!“

— **Mindent — csak akarnia kell!** . . .

— **Jobb lesz — ha megmondja, mit értett az alatt:**

„az fog nyerni . . . aki . . .“

— **És Evelin is mondja meg, kinek óhajtottá a győzelmet?** . . .

— **Mit gondol?**

— **Nem tudom.**

— **Igazán? kérdé és szeméi csak úgy szikráztak** rám.

— **„Nekem! Ugy-e? hisz így kellett lennie,** hogy kinek ön kívánja az győz. Ime, sejtelmem“. — A szemek bizalmas fellpillantása és hallgatás — tehát beleegyezés — lőn a válasz. Néhány pillanatig ezután Eveline kíváncsi tekintettel nézett, mintha várná, hogy kérjek tőle valamit. Sejtettem gondolatát. Nem szóltam. Türelmem tetszett neki — kis kezével lassan, keeses mozdulattal nyúlt gazdag, szép hajához és abból a gyönyörű rózsát kivéve . . . könnyedén . . . kísértő csábál lebegtette ujjain szemem előtt. A virág a felrétel szerint enyém volt. „Ah, be jó illata van!“ mondá. „Szolgálja meg!“ Elém tartotta.

— **Oh, az asszonyi nép!** — mégis csak megcsipetett. Amint keze a virággal felém volt nyújtva — megragadtam mind a kettőt és először a kezét — aztán a rózsát csókoltam meg, melyet elvettem és gyöngegyelemmel dédelgettem.

— **„Így, lássa mon chevalier sans peur et sans reproche — engedni kell abból a férfi büszkeségéből. Azt hitte, hogy én fogom kihalni“. Erre nevetett, én is nevettem, — mind a ketten neveltünk — ha-ha-ha!** — e kis fondorlat felett.

(Folytatása következik.)

— **Hirdetmény.** Vas megye utrendőri szabályrendeletének főbb pontjai újból kihirdettetnek azzal, miszerint azok be nem tartása 2—20 forintig terjedhető pénzbüntetéssel eselleg a megfelelő elzárással fenytetik. 1. §. Az utakon kerülni kell mindazt a mi a közlekedést akadályozza, vagy az ut és az azon levő műtárgyak rongálásával jár. 3. §. Az utpályán járművekkel etetés vagy lerakodás végett megállapodni tilos. 7. §. A kerülésnél mindegyik fél fel csapat kitérni köteles. Minden uton baira kell kitérni, az előrehajtás jobbra történik. Több járműnek egymás melletti vontatása, különösen a versenyhajtás szigoruan tilos. Az ki a rábizott járművet elhagyja vagy azon alszik utrendőri kihágást követ el. 8. §. Hidakon az előrehajtás és különösen a sebes hajtás az utpádkán (al utszélén) vagy az árok szelén kocsival járás s tekerő használata nélkül a hatóság által megjelölt menedék helyekről leereszkedés tilva van. 16. §. A sebes és vigyázatlan hajtás vagy lovaglás a mennyiben az által mások személye vagy vagyona veszélyeztetik az 1879. XI. t.-cz. 120. §. értelmében büntetendő. Kőszeg, 1889. február hó 12-én.

Tipka Ferenc, városkapitány.

— **Mulassunk!** Mult szerdán Simon Lajos n.-csömői jó hírben álló vendégős jó barátai és ismerősei számára bált adott a hol szép fiatal asszonyok és leányokban nem volt hiány, a mulatság el is tartott kivilágos kivirradtig.

— **Beküldetett.** — Több gondot és figyelmet kérek fordítani a vidéki közönség által is — élénken — látogatóit uri-nczára, különösen télen egészen elhagyatot állapotban van, csak az isteni gondviselés örködött az itt járó-kelőkön, hogy kezük és lábukat ki nem törtek. Valószínű a köztisztaság felett felügyelő közeg földrajzi ismeretén kívül esik ezen utca gondozása. (g—l. s—r.)

— **Állatiasság.** Feljelentés érkezett a szolgabíróshoz hogy cigányok egy kis cigány-szülőtnök hulláját minden bejelentés, vallásos szertartás és szokásos temetés mellözésével — mint valami állati hullát — egyszerűen a temető árokban elásták. A vizsgálat folyamatba tetetett és így valószínű is hogy a baromias gondolkodású tettesek kipuhatolva és példásan büntetve lesznek, amit a vallás-erkölcsi tekintetekon kívül a társadalmi igények is megkövetelnek.

— **Szerencsétlenség.** F. é. február 25-én déli 12 óra tájban Szalay György czáki lakos az ugyanottani kötejtőben tűz mellett melegedett; e pillanatban köomlás keletkezett, mely nevezett agyonnyomta.

— **Javul az erkölcs,** legalább a statisztikusok véleménye szerint. A kőszeg kir. járásbíróshoz fogházában a m. hóban alig volt több 3—4 rabnál míg előző években hasonló időben 10—14 is volt.

— **A szombathelyi törvényszéken** mult héten tartott meg a végtárgyalás azon rohoncei ácslegények ellen, akik ptyókös állapotban a káposztás földeken keresztül kasul akarva Rohonezra menni, az őket a tilalomra figyelmeztető Sumeth nevű káposztacsösz levették és rajta súlyos sértéseket okoztak. A tettesek 6—8 hónapi börtönnel büntetettek, és a jelentékeny költségeknek egyetemleges fizetésében marasztaltattak.

— **Merelli bűvész** és társa a kellemes jelenségű Frou-frou kisasszony szerdán és csütörtökön mutatták itt be művészetüket. E nembn azonban már remekebb mutatványokat is láthattunk s így korántsem lehetünk meglegedve az eredményvel s élvezettel miután 2 órán át egy helyben ülve lábaink is keményen megfáztak.

— **Időjárásunk.** Teli képet öltött újra e héten vidékünk. Mátyás mult vasárnapon elég jeget és havat találhatott ugyan, tehát rotania kellett volna igazság szerint; de keveselte amit talált. Befagyasztotta a Gyöngyöst és csütörtökön féllábnyi hóval takarta be hegyeinket és rónáinkat.

Irodalmi Csarnok.

Utazásaimból.

III.

(Factum historicum.)

Erősen meg vagyok győződve, hogy a kedves olvasónak nem kerülte ki figyelmét ama körülmény, hogy t. i. legutóbbi alkalommal, midőn Fertő tavát, hazánk e szép víztükrét, némileg iparkodtam illusztrálni, nevezett tő egyik és pedig lényeges részét mellözve arról mit sem szóltam.

Nem szóltam az u. n. „hanyságról.“ Tettem ezt azért, mert erről külön akarok szólni, említvén egyuttal egy érdekes történeti tény, melynek színtere ép ezen hanyság vala. Gyűjtém a különböző adatokat részint a nép szájában még élénken meglevő mondákból, részint pedig hitelt érdemlő szerzők műveiből nemkülönbön hatósági jegyzőkönyvek és emlékiratok kivonataiból.

Ama vagy mintegy 30.000 holdnyi térség, mely Eszterháza, Kapuvár, Sütőn, M. Óvár közt terül el, nevezetik hanyságnak. E posványos lapályt, melyet egy meglehetősen erős töltés választ el közvetlenül a Fertőtől, a kis Rába szabályozása nemkülönbön számos költséges csatorna alkalmazása által annyira kiszáritották, hogy ma már szép rétek gyönyörködteik a vándor szejmeit e helyen. E rétek — amint az egész hanyság egyaránt — természetesen posványosak.

Innét hozzák az u. n. sást, széles levelű, nádhoz igen hasonló és mint mondják édeses szénát. Évenként oly nagy mennyiségben terem itt a sás, hogy az oconomia ezt valóban a természet megbecsülhetetlen adományának tekintheti. De ez adomány drágán vásároltatik meg. Mert, ha inár egy részt az is pehez, sokszor épen életveszélylyel járó feladat, midőn a sást az ingadozó talajon, mely a vigyázatlan vagy vakmerő lábai

alatt akár minden perczen, megnyílik s csodálatos erővel a sok helyen bizony megméhetetlen mélységbe vonza, ha mondom, ezt kaszálják, megszártják, baglyákba gyűjtik; úgy könnyen elképzelhető mennyivel nehezebb, bajosabb annak elhordása. Miért is sokszor megtörténik, hogy amit nyáron s ősszel gyűjtöttek — ezt érdekes nézni — télen szállítják haza. Mikor aztán a Fertő s vele együtt a hanyagság jól befagy, akkor ép úgy mint a Fertőn, megkezdődik a vig élet a hanyagságon is! Egyik szán a másik után. Vig ének; a csengők harmonikus zugása; itt-ott egy pár szem cigány bús nótái, majd friss csárdásai; de még táncz is a helyenként majd az örök, majd urasági egyéniségek — urasági birtok levén — ezek őrzik ellen a sás pontos szállítását — számára felállított viskókban: napirandén vannak.

De elég legyen ebből.
Más volt a hanyagság ezelőtt sok évtizeddel! Egész erdő állott annak teljes közepében, mélyen vízben, úgy hogy csak a legkeményebb tél id jén lehetett azt lassan kivágni. Sok kis patak és csermely keresztezte e nagy területet, a hol nád, sás, a legkülönbébb füvek s vízi növények bőven tenyészték. Hüllők s egyéb uszómászó víziállatok majd minden faja, túzokok, mindenféle vízi madarak sűrű csapatokban, halak, ragadozó állatok tanyáztak e vadonban. Régi halászkok és vadászok nem ritkán víziembert s más efféle szörnyeteget is láttak. A mily mértékben azonban előrehaladt a tudomány, ép oly mértékben szorultak háttérbe e jelenségek, rémeképek. Az azokban való hit megrendült s mint jámbor mondák még egy ideig szerepelve — végre is letűntek, de nem hogy megszűnjének, hanem hogy újból s bámulatosabban mint eddig ismét csak feléledjenek.

Irja: Kelemen.

(Folytatása következik.)

Közgazdaság. A budapesti értéktözsdeiről.

A „Magyar Mercur” heti tudósítása.

A gazdasági és pénzügyi viszonyok kedveznek a hausse törekvéseknek és miután politikai aggodalomra nincsen ok és legalább ez évben alig fog megzavartatni a béke, meg van a hausse főalapja és ha a mai árfolyamokat a múlt hetiekkel összehasonlítjuk csakugyan szembetűnik a jelentékeny áremelkedés mely majd minden téren nyilvánul. A forgalom, különösen a legutóbbi napokban meglehetősen élénk és ha a kilátások nem esznek, további áremelkedésre lehet számítani.

Járadékok és befektetési értékek jobbra jelentékenyen emelkedtek, különösen a magyar járadékok javultak, míg az osztrákok kevésbé javultak. Bankrészvényekben óriási forgalom mellett viharos volt a hausse, mert a mérlegekről igen kedvező hírek hallatszottak.

Közlekedési vállalatok értékei közül különösen a budapest-pécsi vasut és az osztrák magyar államvasut részvényei emelkedtek, előbbi az államosítás, utóbbi a keleti vasutai következtében.

Ipárvállalati értékekben meglehetősen nagy forgalom mellett jelentékeny emelkedések történtek.

Sorsjegyek szilárdak. Valuták és váltók valamivel gyengültek. A nevezetesebb értékek árfolyamváltozásait a következő kis táblázat mutatja:

	Febr. 19-én,	febr. 27-én.
Magyar arany járadék	101.25	102.40
„ papírrajadék	94.—	94.65
„ hitelbank	314.25	316.25
Osztrák „	311.—	314.—
Magyar leszám. bank	101.20	104.20
Budapest-pécsi vasut	189.50	203.—
Osztr. magy. áll. „	252.—	255.50
Salgótv. kőszénbánya	203.50	225.—
Budai sorsjegyek	61.50	64.—
20 francos arany	9.57	9.55
Váltó Londonra	121.25	121.—

Irodalom.

„Szent Mihály.” A magyar olvasó közönség körében oly nagy elterjedtségnek és közkeletűségnek örvendő Egyetemes Regénytár legújabb 9., 10. és 11. kötetét Werner E.-nek a hírneves német regényíróknak Szent Mihály című rendkívül érdekes regényét tartalmazzák. Werner egyike a legszívesebben olvasott elbeszélőknek s a „Szent Mihály” fényes bizonyíték, hogy miért az. A terjedelmesnek látszó regény sehol egy pillanatra sem válik unalmassá, sem leírások, sem jellemzésbeli részleteknek nem válnak terhőre az olvasónak, s azért a környezet, a táj mégis világosan, szemléltetően áll előttünk mindenütt, az alakok pedig egytől egyig oly művésziileg domborodnak ki, mint a legaprólékosabban dolgozott reliefek csak hogy igazi élet és melegség pezsze bennök. A regény két főhőse, a két Mihály, a zord nagypapa és a rokonszenves hősiességű unoka, folyvást lekötve tartja a figyelmet összeütközéseivel, folytonos harcával egészen a végső kiengesztelődésig; Hertha a csillogó színekkel festett hősnő; a remek kabinet-alak; ortenauai és ébersburgi Eberstein báró e tizedik századból származott s őseire büszke arisztokrata és leánykája, Gerlinda a két Wehlau Hans, apa és fia, a regény két jóízű humoros és kedves alakja; Valentin lelkész és Walter edzés, és még néhány mellék-alak, mind oly tökéletesen állnak bele a folyvást fejlődő érdekfeszítő mesébe, melynek változatosága szinte páratlan, hogy alig válhatunk meg a műtől míg egészen végig nem olvastuk. Hogy e mellett tökéletesen tiszta és nemes irányú művel van dolgunk, azt talán fölösleges is említenünk. Tegyük még hozzá, hogy a jelenkori rengeteg regény-irodalomban csak nagyritkán találkozhattunk ily igazán mindenki által olvasható és mindenkit érdeklő könyvre. A három kötet csinos piros vászonkötetben együtt 1 frt. 50 kr. Egyes kötet 50 kr.

— Hubay Jenőti „Dalok sorozata” cím alatt időről-időre dalok fognak megjelenni a „Harmonia” kiadásában. A társulat igazgatósága felkérte ugyan a hírneves művészt, ki hegedű és más szerzeményeivel külföldi kiadóknál van szerződésileg kötve, hogy időről-időre irandó magyar dalmatit becsússa a társulat ki-

adásába. Ezen sorozatból két dal most jelent meg. Az első „Szeretném itt hagyni e világot” (Petőfi) Blaha Lujzának van ajánlva, a másik „Ha meghalok visszajárok” Zichy Géza gróf költeményére Odry Lehelnek van ajánlva. Egy egy dalnak ára 60 kr. és megrendelhető a „Harmonia” zeneműkereskedésben (Budapest, vá. z. utca 3.) 33% Rabatt leengedéssel.

Egy jó könyv.

... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidek és vélesek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségek esetekben igen kiváló szolgálatokat tettek! Így és hasonlóképen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézetete „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott könyv elküldéséért majdnem naponként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a „zerencsésen meggyógyítottaktól” származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly beteg is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak leteve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. — Ki a becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetete Lipcsében. — A megküldés ingyen történik.

— A „Szent Monika élete” című munka magyar kiadásáról. A könyv lapjain, melyet ezennel jóakaró figyelembe ajánlok, két lélek történetét veszik, kiket a legerősebb kötelék csatolt egymáshoz: az anya és fia történetét.

Nem üres leírás, hanem a legmagasabb földi eszme története, mely eszmét e szó fejezi ki: anyaság. Az anya öröme és bűja, mosolygása és könyei, — a fia ragaszkodása, az ifju eltévedése, a férfiú visszatérése az igazság forrásához, s egyuttal az anya szívéhez, okulás szülék és gyermekeknek egyaránt: — teszi e könyv tartalmát.

Képek ezek a negyedik századból, — de nagyon beleillők a mi időnk, vétkeink és erkölcsünk keretébe; — képek az anyáról és fiuról: szent Monika és Agostonról, századuk nagy alakjairól, kiknek élete példaszámba mehet évezredek múltán is; képek az élettapasztalás igaz színeivel, s a francia szellem emelkedtségével főtve.

A könyv magyar kiadásáról a következőket kell megjegyezni:

A nagynevű szerzőtől nyert engedéllyel Hatzinger István győregyházmegyei, veszkényi plébános fordította le a francia munkát magyar nyelvre. A kiadás költségeihez egy magas gondolkodású egyházi férfiú ötszáz forinttal járult azon kikötéssel, hogy a befolyó pénzből ez összeg a győri kath. legényegylet tervezett házának alapjához csatoltassék. E réven került a munka kiadása alulírott gondozása alá, ki a fordítást gyökeresen átdolgozván, azon meggyőződéssel hívom fel a munkára az anyának és anyák szülőiteinek figyelmét, hogy amily érdekes az, ép oly időszerű, s így nemcsak a megvételre, hanem az olvasásra is érdemes; s mert a könyv jövedelme egy nemes célt is előbbre visz: e kettős ok címén kérem a m. t. olvasó közönséget a szíves előfizetésre, illetve a könyv megrendelésére.

A mellékelt félv a munka bevezetéséből a kezdő lapokat közli, — bemutató gyanánt.

A 25—30 ívre terjedő munka, melyet Scheffer Ary híres képe „Monika és Agoston” díszesít, 1889 tavaszán jelenik meg szép kiállításban. Előfizetési ára 2 forint, diszkótésben 3 forint. Nyolc példányra fűzött, — tizenkettőre diszkótésű tiszteletpéldány jár. A szíves megrendelésekről való gyors értesítést, — mivel a nyomtatás körül tájékoztatásul szolgálhat, — hálás köszönettel fogadja alulírott.

A megrendelésre legalkalmasabb levelezőlap, az előfizetési pénz beküldésére (alulírott címére: Győr) a postautalvány. Győr-Sziget, 1889. Ruschok Antal, győr-szigeti plébános, a győri kath. legényegylet győregyházmegyei elnöke.

Felelős szerkesztő: Csorba Géza.
Kiadó-laptulajdonos: Feigl Gyula.

HIRDETÉSEK.

Sós-borszesz.

Tisztelt vevőimet tisztelettel vagyok bátor figyelmeztetni, miszerint, mint tudomásomra jutott, sós-borszesz-utánzatok még ma is 80 és 40 krért árusítottak, mi csakis a sós-borszesz minőségének rovására történhetik, mert a felemelt adók és vámok folytán megfelelő minőségű sós-borszeszt a régi áron adni nem lehet.

Azon sós-borszesz-utánzatok, melyek ily olcsón juttatnak forgalomba, nem francia szeszszel készítettnek, sőt a közönséges szesz meghigitása folytán alacsony foktartalmuak s így meg nem feltehetnek azon célokra, melyekre szánya vannak, a mi főleg a fogyasztó közönség hátrányára történik, mert ha a sós-borszesz nem francia szezéből vagy finomított teljes foku szeszéből készült, úgy az — használata esetén — nem lehet kielégítő.

Minduntalan értesülök magánfelektől oly körülményekről, melyek az ily olcsóbb és gyengébb minőségű sós-borszesz-utánzatok általi megtevésztést panaszolják, sőt hogy némely eláruló az ily utánzatokhoz az én „Használati utasítás” könyvecskémet adják. Miért is újlag figyelmeztetem t. vevőimet, hogy tiszta minőségű sós-borszesz-készítményemet, melynek ismertető védjegye az üvegen levő címke házam látképevel, 319. és 320. bejegyzési számmal s saját nevemmel kidomborított önkupakkal van ellátva — az olcsóbb és gyengébb minőségű utánzatokkal össze ne téveszse. A silány utánzatok által még Angliában is megtörtént, hogy dr. Lee, a sós-borszesz jeles feltalálójának készítménye, vesztett népszerűségéből, míg a közönség meg nem tudta, s ki nem küszöbölté az utánzatok használatát.

Brázay Kálmán.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.

Szülésznő.

Alolirt ajánlja alapos segítségét a hölgyvilág azon tisztos tagjainak kik az áldott állapotból átmenetet várnak.

Mély tisztelettel

Rupanovits Anna

szül. Kretzl,

okl. szülésznő.

Kovács-utca 706. sz.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta
a főtisztelendő és hegyes
„Benedek-rendü” szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondéban.
Prior: Dom Maguelonne.
2 arany érem:
Brüssel 1860 — London 1864
A legmagasabb kitüntetések.

Feltalál: 1373-ban Pier. Boursaud
tatott: 1373-ban Prior által.

A főtisztelendő és hegyes „Benedek-rendü”-ek fog-elixirjének mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vízben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyítja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellott a foghúst erősíti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelemeket ezen régi és hasznos készítményre felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszar a fogfájás ellen.

Ház alapítottat: 1807-ben. Bordeaux 106 és 108.

Főügynök: SEGUIN Rue Croix de Sequey.

Kapható minden nevezetesebb illatszerrárú-kereskedésben, gyógyszerárú- és „gyógyszerárú- (drogue) kereskedésekben.

Carbolineum Avenarius

a legszebb és legolesőbb diófaszinü máz minden az idő befolyásának kitett faneműekre, ugymint kerítés, szin, gazdasági koesi és egyéb eszközökre.

Megóv a rothadástól és a zsindey-tetöket elpusztíthatanná teszi, a felkenést minden napszámos képes eszközölni. Mintegy 5 klgr. tartalma mintaüveg ára 1 frt. 80 kr. bérmentesen bármely posta-állomásra. Tervezetek és mázolt deszkaminták ingyen és bérmentve.

Carbolineumyár Amstette nben

(Alsó-Ausztria.)

Avenarius és Schranzhofer.

Központi iroda: Bécs, III. fűt 84.

Egyedüli raktár Kőszegen

Szeybold Gusztáv
urnál.

A m. kir. államvasutak gépgyára

legújabb szerkezetű és minden tekintetben felülmulhatlan
gyakorlatilag legjobbaknak bizonyult

6—8 és 10 lóerejű lokomobiljait
fa-, szén- és szalmafűtésre, valamint
48” 54” és 60” széles vaskeretű gözcséplő-
gépeit

kedvező feltételek mellett ajánlja

Fehér Miklós,

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügyöke,
Budapest, Üllői-út 25. sz., „Köztelek”.